

У барвах душі (поетична збірка, частина 1)

Галина Савчук

Галина Савчук

У барвах душі

(поетична збірка, частина 1)

ЗМІСТ

Передмова

ВІРШІ ЗА 1989 РІК

"Скажу вам по секрету..."

"Цю книгу, коли-небудь, ти до рук візьмеш..."

"Над конспектом гну я спину..."

ВІРШІ ЗА 1990 РІК

"Краплинки, граючись, летять додолу..."

"В житті у кожного із нас є речі незабутні..."

"Весь день чогось не вистачало..."

"Читала я довгесенько конспект..."

"Спливають роки без упину..."

"З'явився ти сьогодні вранці..."

ВІРШІ ЗА 1991 РІК

"Коли тобі важко і сумно..."

"Холодний вітер дув нещадно..."

ВІРШІ ЗА 1992 РІК

"До Бога горнутья народи..."

"В небесних просторах..."

"Все по спіралі іде..."

"Жовті пелюстки..."

"Привіт", - сказав ти сухо..."

"Море соняхів розквітло"

"Можна довго жити у тумані..."

"Її вірші - легкі й чудові..."

"Друзі мої! Не вдавайтесь до зради..."

ВІРШІ ЗА 1993 РІК

"В небі зорі палають..."

"Всі моє переживання..."

Розмова з Богом

"Часом валиться все з рук..."

"Магнітні бурі..."

"Доля буває рожева..."

"Відлупцювати б свою долю..."

"Дощ весняний лиє..."

"Що думаю, міркую..."

"Коли нам погано..."

"Давно не сміялись очі..."

"Пусті балачки..."

"Якщо про свій край і народ..."

Художня давня історія України у віршах

"Люди лишають Вкраїну..."

"Співають, співають пташки..."
"Хоч не солодко буде в житті..."
"Коли дерева брудно-сірі, графічні..."
"Часто власні думки..."
"Гарно ловити зорі..."
"Рано чи пізно..."
"Людей вабить максі..."
"З долею граємось..."
"Людська душа, мов комора..."
"Приходимо часом до цілі..."
"Як важко маленькій рослині..."
"Чвари, крик та гамір..."
"Самотність - черв..."
"Спливло немало часу..."
"Як хвилі у морі..."
"Коли маєш небагато років..."
"В обідню пору..."
"Треба якось жити..."
"Відшуміли буйні трави..."
"Без цеглинок..."
"Втекти, втекти..."
"Травиця-шовковиця..."
"Вночі та удень..."
"Був сонячний день..."
"Як просто, як легко..."
"День сміявся ясным сонечком..."
"Як можна своє не любити..."
"Українці нічого не просять..."
"Сльози і біль..."
"Осінь стояла барвиста..."
"Життя..."
"Хоч маєш проблем цілий сніп..."
"Легко знецінити все..."
"Живи і надійся..."
"Народжене маля..."
Голодомор
ВІРШІ ЗА 1994 РІК
"Може в році Собаки..."
"У темній кімнаті..."
"Годі зла та чварів..."
"У ніч перед Різдвом..."

"Краси довкола стільки!"
"Поезія - не комбінація..."
"Не журишь, крига розтане..."
"Щастя - поняття відносне..."
"Думаєш істина..."
"Крилатих фраз..."
"Цвітуть каштани..."
"Вродлива і гожа..."
"Не бог, не цар, а судить..."
"Була крихта надії..."
"Маю два дипломи..."
"Всупереч долі..."
"Плачуть хмари..."
"Любіть усе, що оточує вас..."
"Доля приносить дарунки..."
"А джіорно, а джіорно..."
"Фізика і лірика..."
"Осінь... Мажорні октави..."
"Поблякли фарби..."
"Від фруктів можлива оскома..."
"Щастя - павутинка..."
"Хвороба вкрала волю..."
"Я тебе дуже люблю..."
"Метаморфози..."
"Хай не сталось, як гадалось..."
"Яка okazія..."
"Довго мрії-намистинки..."
ВІРШІ ЗА 1995 РІК
"Перший день Нового року..."
"Біда, як кохання..."
"Зими такої я не пам'ятаю..."
"Цікаво жити..."
"Лишилася сама з собою..."
"Коли сонце заходить..."
"Біда приходить тоді..."
"Вечором збіжить сльоза..."
"Шокували побляклі фарби..."
"Йому подобалось..."
"В хаосі, пороші..."
"На поклик і ласку весни..."
"Сміється і сумує..."

ПЕРЕДМОВА

Закінчила Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (інженер-фізик) та Київський торговельно-економічний інститут (економіст). Співавтор двох поетичних збірок, призер літературного конкурсу. Відмінник освіти України.

В юні студентські роки завітала до мене Муза; насіння поетичної творчості проросло у моєму серці. Моя душевна та щемлива поезія торкається різноманітних тем. Це кохання, любов, добро, краса, чарівна природа, рідна земля, щасливий світ дитинства, філософські, християнські, історичні, патріотичні мотиви, ніжно-прозора лірика. У поезіях, написаних у різні періоди життя, заримовано щедроцвіт багатовимірного відлуння почуттів, повсякденного буття; відтворений багатогранний, органічний, веселковий світ душі.

Усім приємного дозвілля у полоні поетичного дивосвіту!

З повагою, Галина Савчук.

1989

* * *

*Скажу вам по секрету,
Найбільшому секрету
(Нікому б не сказав):
Як я машину виграти гадав!*

*Так ось: до стипендії яюсь
Білета лотерейного наш староста додав
Найщасливішим він його назвав.
І тут глузливо ляпнув хтось:*

*"Ти виграєш машину"
І я цю річ торочу без упину.
Оці слова мені заповнили душу
І цілі дні про це я думать мушу.*

*А вона, то раптом спалахне,
Ніби ненароком,
То лукаво підморгне,
Червонуватим боком...*

*Підморгне, у серці жар розпалить,
І непомітно зникне в небуття.*

*І ясно всім, що марення мої незбутні,
Й судилось їм нелегке забуття.*

*Та носа я не вішаю
І часу я не гаю:
З усіх-усюд білетики збираю
І подумки благаю:*

*"Не сьогодні, – так колись
Мить щаслива, посміхнись!".
(11.11.1989)*

* * *

*Цю книгу, коли-небудь, ти до рук візьмеш,
Пил обтрусиш, до серця пригорнеш.
І на душі у тебе – тепло-тепло стане,
Й спогадів, прекрасна мить настане.*

*Тобі згадаються студентські роки,
В які не мала ти ні з чим мороки,
Мимохідь пройдуть перед тобою –
Студентики веселою юрбою.*

*Постануть в пам'яті улюблені викладачі –
Хорошого і доброго, так звані, сівачі.
Мимоволі виступить сльоза в очах,
Й поринеш ти в своїх думках.
(01.12.1989)*

* * *

*Над конспектом гну я спину,
В очах уже ідуть круги.
Думками в день наступний лину,
Хоч зараз ніч і тиша навкруги.*

*"Бра" і "кет" в цей час до мене завітали
Й цікаву таємницю розказали;
І частки, подолавши яму, налетіли
Й про свої можливості загомоніли.*

*Про себе й атом водню нагадав,
І дельта-функції, так любо, посміхнулись.
На білогривому коні Дірак промчав.*

І знамениті оператори сюди приткнулись.

*А чудесні квантові рівняння,
Торочили, торочили без кінця,
Про свої гіркі поневіряння,
На студентів нарікаючи в серцях.
(24.12.1989)*

1990

* * *

*Краплинки, граючись, летять додолю,
Я чую їх прекрасний спів,
Який не відтворить ніколи й нікому,
Бо, ж, природнім даром є той спів.*

*Музика дощу – журлива і прощальна,
Бринить, немов обірвана струна,
І нотка в ній вчувається печальна,
І незабаром з'явиться сама пора сумна.
(12.08.1990)*

* * *

*В житті у кожного із нас є речі незабутні,
Що виринають в пам'яті весь час,
Рішучим кроком з нами йдуть в майбутнє,
Не покидаючи на хвилю нас.*

*Роками несучи оцей тягар важкий,
Проходимо з думками довгі милі,
Все прагнемо натрапити на шлях легкий
І забуваємо, що перед долею усі безсилі.
(18.09.1990)*

* * *

*Весь день чогось не вистачало,
Думки снувались нелегкі, –
Аж раптом сонце засіяло,
Й зникли спогади гіркі.*

*Така ж прекрасна мить була,
Так затишно і тепло стало,
Що хмуритись уже я не могла,*

Хоча й не довго сяйво це тривало.

(5.10.1990)

* * *

*Читала я довгесенько конспект,
Запам'ятовувала назви невідомі,
А в пам'яті все виринав проспект
І пропливали постаті знайомі.*

*Забувала я тоді про все на світі
Додавали сил ці спогади мені,
Я бачила усе в рожевім цвіті
Й було в той час так хороше мені.
(09.10.1990)*

* * *

*Спливають роки без упину,
Земля свої міняє кольори,
Я тільки я думками лину
До тебе, хлопчинку, завжди.*

*В думках з тобою розмовляю,
В думках – вітаюсь і прощаюсь,
В думках тобі усе розповідаю,
В думках же й усміхаюсь.
(8.11.1990)*

* * *

*З'явився ти сьогодні вранці, –
На серці, вмить зробилось тихо,
Захотілось закружлять у танці,
Забути, що існує в світі лихо.
(07.12.1990)*

1991

* * *

*Коли тобі важко і сумно,
Вийди у двір, погуляй;
Коли тобі важко і сумно,
Прекрасне щось, добре згадай.*

*Коли тобі важко і сумно,
Не плач, не ридай;*

*Коли тобі важко і сумно,
Ти пісню веселу співай!*

*Коли тобі важко і сумно,
Надію і віру у себе вселяй;
Коли тобі важко і сумно,
Жити себе заставляй.
(05.02.1991)*

* * *

*Холодний вітер дув нещадно,
Лив дощ, немов з відра,
Струмки води текли безладно,
Додолу похилилася трава.*

*Було довкола сумно і похмуро,
Незатишно та страшно так було,
Тому й стояла я понуро,
Мріючи про літечко й тепло.*

*Аж раптом в себе за спиною,
Почула таємничий голос твій;
Твої слова лилися піснею дзвінкою,
Що сколихнула все в душі моїй.
(27.05.1991)*

1992

* * *

*До Бога горнутья народи,
Міняються напрями й моди,
Образи, барви, сюжети, події,
Завжди лиш жевріють надії.
(1.01.1992)*

* * *

*В небесних просторах
Самотність витає.
В хатинках, коморах,
Тенета свої розставляє.*

*Над нами кружляє,
Вічно кружляє,
Кружляє, петляє,*

Когось у полон забирає.

*Полоненого терзає,
Думки важкі наганяє.
До роздумів спонукає,
Спокій і сон проганяє.*

*Хто бореться, той виживає,
Його самотність покидає.
Хто є безсило руки опускає,
Життя в полоні проживає.
(23.01.1992)*

* * *

*Все по спіралі іде,
Розвивається, росте,
В світі все повторяється,
Через сторіччя повертається.
(3.05.1992)*

* * *

*Жовті пелюстки
Лежать на долівці.
Може то не пелюстки,
А мрії, що роїлись в голівці.*

*Може то чисте й святе,
Що в душах буває,
Що більш не зацвіте,
Що у вічність відбуває.
(3.05.1992)*

* * *

*"Привіт", - сказав ти сухо
Теж саме мовила і я.
Розмова клеїлася туго,
І в задумі мовчала я.
(04.06.1992)*

* * *

*Море соняхів розквітло
На городі біля хати.
Одні стоять собі тендітно,
Інші хочуть сонечко догнати.*

Тягнуться вгору і вгору –
Велетенських дубів доганяють.
А потім, схиливши голівки додолю –
Довкола на все поглядають.

Он там самотній метелик літає,
На квітку барвисту він часом сідає,
Малесенькі крильця свої розправляє
І знову в повітрі стрімко ширяє.

А там – у кущах притаївся павук –
Невинну жертву свою дожидає;
Метушиться заклопотаний жук –
Картоплю він, певно, шукає.

Чорнобровці чогось зажурились,
Бджілка тихенько дзижчить;
Птахи сумним співом залились
І "коник" уже не сюрчить.

Білосніжна хмарина по небу блукає,
Листя жовтіє і сохне зелена трава;
Стиха вітерець холодний повіває,
Хоч сонечко тепле ще всіх зігріва.
(24.08.1992)

* * *

*Можна довго жити у тумані,
Думками линути в краї незнані.
Фантазувати, мріями, радіти,
Дорослими поводитись, як діти.*

*Та раптом все зникає,
Рожева пелена спадає,
Потрапляємо в реальний світ –
Повен жорстокості, злості та бід.*

*Метаємось із краю в край,
Хочем відшукать стежину в рай.
Досвіду ніякого не маємо.
Як бути? Як діяти? – Не знаємо.*

*Нерідко навмання блукаємо,
В небезпечні ігри граємо.
Перемагаємо, щось путнє здобуваємо,
Все ж більше програємо, втрачаємо.*

*Крокуючи вперед, у невідому далечінь,
Жадаючи усмішок долі і потеплінь,
Спотикаючись не раз, перебігаємо життя,*

Любо згадуючи те, що відійшло у небуття.

(07.12.1992)

* * *

*Її вірші – легкі й чудові,
Відображають плин її думок,
Розповідають нам про сні казкові,
Про неповторність та красу зірок.*

*У них оспівана весна,
Прекрасна молодість, кохання,
Дитяча мрія осяйна,
Прагнення людські й бажання.
З них дізнаємось, черпаємо знання
Про сиву давнину і звичаї народні,
Про мудрі істини біблійного вчення,
Про різні явища і сили надприродні.*

*Вони вражають чистотою,
Мелодійністю, красою,
Змістом, глибиною,
Повчальністю та простотою.*

*Читати їх можна без кінця,
До божевілля надихатись можна.
І все ж не слід копіювати творця –
Безглуздо це й робити цього не можна.
(18.12.1992)*

* * *

*Друзі мої! Не вдавайтесь до зради,
Не шукайте у чварах розради.
Завжди дружньо і любо живіть
Разом тримайтесь в часи лихоліть.*

*І буде вам легко, самотньо не буде,
Не будуть сміятись з вас люди,
Не будуть знущатись, цькувати чужі
У цьому важкому-важкому житті.
(19.12.1992)*

1993

* * *

*В небі зорі ясно палають,
Веселковими барвами грають,
Візерунки дивні мережать,
Завжди серце бентежать.
(17.01.1993)*

* * *

*Всі моє переживання,
Радощі, розчарування,
Захоплення, стремління,
Злети та падіння.*

*Виливаю на папір –
З дитинства до цих пір.
Часом слід відвести душу,
І комусь довіритись я мушу.
(04.02.1993)*

Розмова з Богом

Присвячую Мамі

*Боже, мій Боже,
Якщо не ти,
То хто нам допоможе,
Лихо це перенести?*

*Хто виручить з біди?
Хто подолає
Наших ворогів ряди?
Хто їх подолає?*

*Хто врятує від гріха,
Коли уже спіткала
Доля нас така лиха?
На схилі літ спіткала.*

*Хто збереже здоровим глузд,
Хто вбереже
Від наклепів з ворожих вуст?
Хто нас вбереже?*

Хто нам додасть здоров'я й сили,
Хто підтримає,
Щоб недруги нас не розбили?
Хто підтримає?

Хто оживить віру та мрію?
Хто посіє
В зневірених душах світло надії?
Хто посіє?

Боже мій, Боже,
Коли не ти,
То хто нам допоможе
Це все перенести?

Хто нелюдів страшних,
Зненацька виведе
Із теплих нірок потайних?
Хто їх виведе?

Хто їх витягне на світло з тьми?
Хто покарає
За цькування та знущання над людьми?
Хто їх покарає?
Хто з ними розквітається за нас?
Хто відплатить
Їм за все коли до цього прийде час?
Хто їм відплатить?

Боже мій, Боже
Якщо не ти,
То хто нам допоможе
Горе це перенести?

Ти бачиш все з небес,
Тобі усе підвладно,
Вдаєшся часом до чудес,
Борешся зі злом нещадно.

Ближнього учиш любити,
Всіх навчаєш чесно жити,

Добро людям робити,
Не лаятись і не грубити.

Та не всі те переймають,
Слухають, читають.
Серце добре не всі мають,
Людиною когось даремно величають.

Тож довкола зло панує,
Добро ж у закутку сидить.
Всяка нечисть владарює,
Виставляється, кричить.

Ти сам все бачиш із небес,
Тобі усе підвладно.
Вдаєшся часом до чудес,
Борешся зі злом нещадно.
Зупини їх, мудрий Боже,
Задумане не дай довести до кінця.
І доброго в душах черствих
Посели промінця.
(26.02.1993)

* * *

Часом валиться все з рук,
Не витримуєш життєвих мук,
Сльози котяться немов горохи, –
Певно так розслаблюєшся трохи.

Про справи забуваєш
На якусь часинку,
Я далі знову голову ламаєш
Не одну годинку.
(02.03.1993)

* * *

Магнітні бурі,
Дні похмурі,
Відлига, морози,
Затишшя та грози.

Бувають в природі
Й житті нелегкому.

Прожити без цього
Не вдавалось нікому.
(03.03.1993)

* * *

Доля буває рожева,
Світла, яблунева;
Доля буває чорна,
Похмура, потворна.
Вибирати не в змозі,
При Божій допомозі
Народжуємось з нею.
З нею досягаєм апогею.
(10.03.1993)

* * *

Відлупцювати б свою долю,
Та вирватись на волю:
У зелений ліс,
У молоденький переліс.

Поміняти б докорінно
Все в житті неодмінно.
Відігнати хмари та громи,
Відпочити від втоми.
(11.03.1993)

* * *

Дощ весняний лиє,
Траву і квіти полиє,
Землю гарненько помие,
Може й зла трохи змие!
(1.04.1993)

* * *

Що думаю, міркую –
те пишу. Пишу
Я правдоньку гіркую,
Пишу, пишу, пишу...

І хай не так щось я сказала,
Щось перебільшила, чогось не знала.
Може трішечки збрехала,
Даремно з когось глузувала.

Може... бо з самісінького серця
Черпала і черпаю все,
А серце наче те озерце
Містить цінне та пусте.
(4.04.1993)

* * *

Коли нам погано,
І виглядає довкола все тьмяно,
Коли обертом йде голова,
То рятують слова...

І ніжні й ласкаві,
І добрі й лукаві,
Заспокійливі й колючі.
Холодні та палючі.

Вони загоять рани,
Виведуть з туману,
У біді зарадять,
Втихомирять і розрадять.
(6.04.1993)

* * *

Давно не сміялись очі,
Бісики не грали,
Без сліз не було ночі
Звивини не спали.

Думи працювали,
Працювали без спочинку,
Спокою не знали
Навіть на хвилинку.
(06.04.1993)

* * *

Пусті балачки,
Погоні та скачки,
Прوماхи, надії,
Нездійсненні мрії.

Все йде своїм ходом,
Зашифровано кодом.
День за днем спливає,

Життя минає.

(18.04.1993)

* * *

*Якщо про свій край і народ
Нічого не знає людина,
Коли не знає, як жив рідний народ,
То виглядає вона, мов дитина.*

*Що не вміє сказати
Як її звуть,
Чия вона і звідки,
Куди тримає путь.*

*Що зовсім не личить
Розумній людині
Яка знання усе копичить,
Нерозгадане вивчає по крупині.
(20.04.1993)*

*Художня давня історія України у віршах
Присвячую моєму Татові*

*Колись в степах над Чорним морем,
Жили народи різні-різні,
Було життя їх оповите горем,
Бо все нападали орди грізні.*

*З часом розійшлись усі, степи ці спорожніли,
Врешті-решт, в кінці кінців
Наші предки тут осіли:
До Дунаю, до Азовського і Чорного морів.*

*Жили окремо, працювали,
В одиночку за свій рід молились,
Різні-різні назви мали,
Спільні ймення і управа їм не снилась.*

*Склалось так, що з українських міст,
Найбільшим Київ був.
Дніпро й Десна зумовили цей ріст,
Багатим, торговельним люд тут був.*

Була охорона, військо сформувалось,
Яким сам князь керував,
Та обороною все не кінчалось,
Князь на сусідів і сам нападав.

З часом дружина верталась
Удало, часом розбита повзла.
Так держава Київська склалась,
Збирала данину і здобич гребла.

Дир і Аскольд панували,
Олег та Ігор князями були,
Ольга, Святослав владарювали,
Керували Святославові сини.

За Володимира і Ярослава
Держава найсильнішою була.
Про них ходила і світі слава,
Оспівувались славні їх діла.

Прийнялось християнство на Вкраїні,
Будувались гарні церкви всюди,
Щоб поширювалась віра по країні,
Щоб хрестились та молились люди.

Освіта, культура, наука стрімко розвивалась,
По-християнськи жити всіх священники учили,
Читанням і списуванням книг займались,
Один одного князі не різали й не били.

Однак не довго блаженство це тривало,
Ярослав вмираючи, державу поділив,
Щоб між синами війн не назрівало,
Щоб жили у мирі, – він їм говорив.

Та брати не слухались поради,
Державу ще більше дробили,
Кожен безупинно рвався до влади,
Половців на допомогу приводили.

Ті підряд все грабували,

Нещасні люди у ліси тікали.
Князі ж цього не пильнували,
Лише про власні інтереси дбали.
У війнах постійних ослабли,
Князь-чужинець Андрій все знищив до тла,
Татарська орда всі міста облягла,
Понівечена дуже в цей час Україна була.

Князі разом не тримались,
Прості люди на ласку татарам здались,
Не слухались нікого, їм лише підчинялись,
Хитрі татари цим скористались.

Держава ослабла, розпалась,
Для ворогів була ласим шматком,
До хитрюг у тенета не раз попадалась,
Поляків тут жило битком.

Що проводили реформи, вводили порядки свої,
Віру, закони, правила, мову.
Набігали татари, людей забирали в далекі краї,
Був хаос. Повторялось це знову і знову.

Колись край багатий, розкішний,
Квітучий, гарний, просторий,
Вигляд мав, вельми, невтішний,
Немов хворий, був кволий.

Тут лиш множилися звірі,
Була усяка риба в ріках,
І часом люди дуже смілі,
На промисли сюди ішли.

Козаками, згодом, вони звались,
Їх багато-багато ставало,
Все далі, в степи просувались,
Татарів це надто лякало.
Королю грозилися весь час вони,
Що на польську державу походом підуть,
Що не обійдеться тут без війни,
Коли козаків не спинять, не припнуть.

Щоб не сміли самовільно на турків нападати,
Трохи козаків король хотів на службу взяти,
Настановити старшину і плату дати,
І думав так цю проблему розв'язати.

Але не ті часи були, не ті,
По всій країні козаків було чимало,
Найняв король їх тисячу чи дві,
А десять або й двадцять ще козакувало.

Поки українські землі пусткою лежали,
Панів там й близько не було.
Коли татарські набіли рідшими стали,
Сила люду збігалась і панство повзло.

Ставило панські шинки та млини,
Панщину потрохи накладало,
Неможливо було обійтись без війни,
Бо люди дуже гнівались, страждали.

Між козаками і панами війни почались.
Маєтки польські та двори руйнувались.
Нищили козаків, але не всі здались,
Ішли на Низ Січі вони і там гуртувались.

Коли нова війна розпочалась,
Поляки знову козаків скликали,
Права козацькі, вольності відновлялись;
Козаки, їх військо, дуже процвітали.
Тим пасом пани розгулялись,
Православну віру нещадно душили,
Безладдя було. Брацтва з'являлись,
Що убогим допомогу надавали, порядок наводили.

Король до хитрощів вдавався,
Переманить православних старався,
Силу своєї церкви зміцнити намагався,
Проголошення унії домагався.

І її проголосили. Православні й українці
За межами держави допомоги шукали.

Чужі лише грошима могли допомогти. Українців,
Україну, нашу віру козаки рятували.

Країна піднялась, народ почув свою силу,
Відкривались школи, друкувались книжки.
Не згадать не можна і Петра Могилу,
Який прокладав перші, найважчі стежки.

В цей час військо могутнє козацьке,
Польську державу, поляків не раз рятувало.
Українське славне військо козацьке
З ворогами надзвичайно вміло воювало.

Та все добре поляки стали забувати,
На козаків постійно нарікали.
Не переставали все довкола пильнувати,
Люд наш грабували, зневажали.

Україна в неволі довго прожила.
Під тяжким угиналась ярмом.
Щастя-долі у Бога просила,
Панів годувала власним горбом.
Та Хмельницький подався на Низ,
Силу-силенну козаків став збирати,
Мов у велику купочку хмиз.
Татарів почав, на допомогу, прихилати.

І сталося, сталося диво-дивне,
Ще такого не бувало у країні.
Лишалось все корисне та поживне,
Духу польського не стало на Вкраїні.

Хотів Хмельницький відновити,
Вольності козацькі і порядки,
Вільну державу думав створити,
На умі не мав іншої гадки.

Не раз він війни затявав,
До боротьби татарів залучав,
Однак, ніяк мети не досягав,
Бо король чужинців на свій бік перетягав.

Ходила чутка, що московський цар
Україні pomoже себе відстояти,
Натомість, нависло море хмар,
Цар москву й Україну хотів об'єднати.

У Переяславі злука названа сталась,
До москви Україна пристала.
Нещасна у пастку попалась
Й розуміти скоро дуже це стала.

Надумала старшина все розірвати. Не склалось.
Гетьмана в могилу Україна провела,
Як було все в державі, так і зосталось,
Країна як в ножицях тепер була.
З одного боку поляки, з другого – москва.
Протягали руки, смоктали всі соки,
Вирватись, вирватись хотіла старшина,
Хотілось позбутись нестерпної мороки.

Та намагання марними були.
Внутрішні чвари постійно панували.
Люди й старшини до згоди не дійшли.
За гріш свою свободу продавали, втрачали.

Метались українці без пуття,
Втрачали силу, руйнували Україну,
Спустошували землю без кінця;
Перетворилася країна у руїну.

Мазепа щиро прагнув все змінити.
Хотів, із шведами разом, царя Петра побити.
Та камінь видався важким, що й не підняти.
Народу залишилось тільки голову схилити.

Порядки російські заводились на Україні,
Зневажали гетьманів, їх устрій руйнували.
Розвелось панів, мов у подушці пір'їн,
Жалілись люди, ласки московської запобігали.

Катерина Січ розбила, козацькі полки скасувала,
Завела рекрутчину, губернії, мов у росії.

Бунтівників, що до повстання закликали, присікала,
Безхребетними людей робила, перетворювала їх у повії.

Це діялось на частині України, що під росією була.
На ополяченій землі відшуміло повстання,
Стихло все й по-давньому пішло. З'являлась
Не одна ватага гайдамацька, що воювала без вагання.
Проти Польщі і панів за свою свободу.
Та москалі їх задавили, полякам віддали.
А ті, маючи таку нагоду,
По-звірячому борців карали.

Однак Польщі прийшов кінець.
Сусідні країни землі її розібрали.
Здавалось, прийшов всім бідам кінець
Та українців до рук своїх вороги до рук прибрали.

Гетьманищина зникла, Січ-мати пропала.
Розпорошена маса українська лишилась.
Знищено усе добуте, працею і потом. Україна підупала.
Москалі, поляки над народом безжально глумились.

З заходу Європейського повіяв свіжий вітер,
Згадали українці про мову, про своє коріння.
Чудові речі писали, групуючи літери до літер,
Талановиті та тямущі сіяли знання-насіння.

Що згодом, на голій ріллі проростало,
Молоді паростки, якого людей чарували,
Будили їх думки, до рідного увагу привертали.
Кирило-Мефодіївське братство з'явилося, існувало.

Братчиків лихо зненацька спіткало.
Один чоловік на них доніс,
Заарештували всіх, писання їх до ворогів попало.
Кожен учасник свій хрест мужньо поніс.

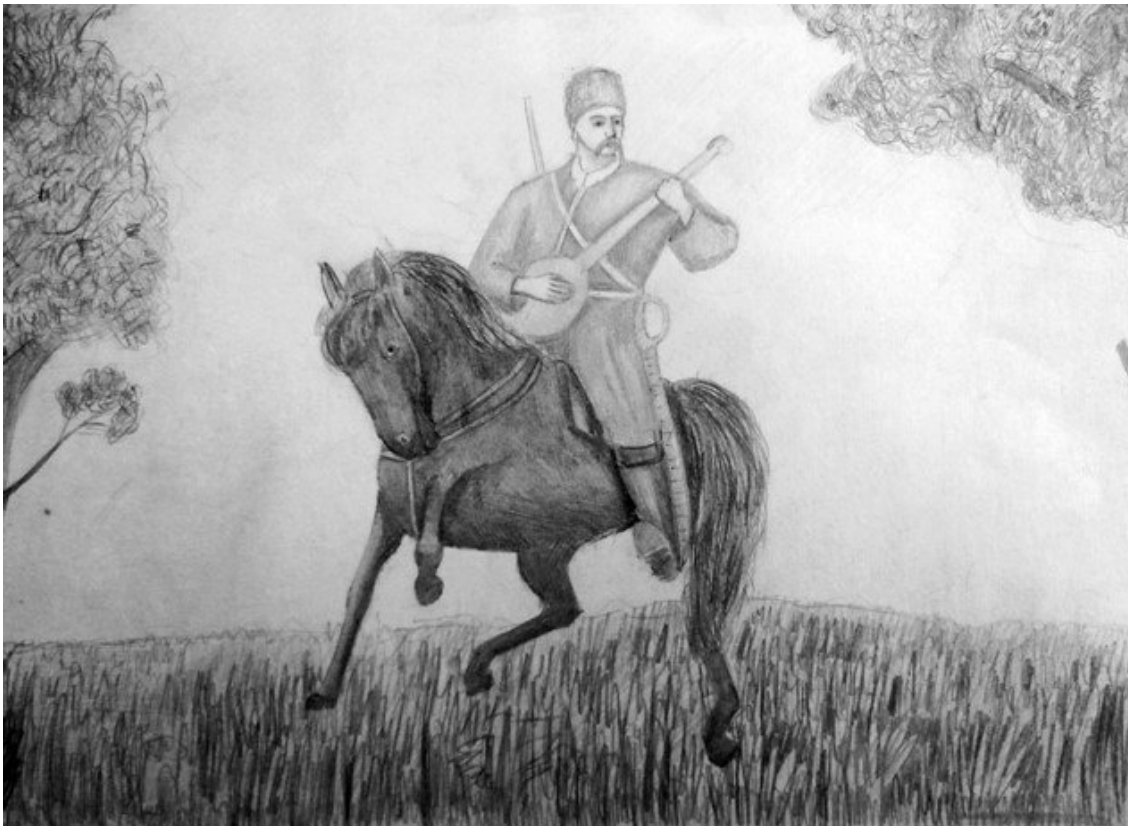
Минув час, заново братчики зібрались,
Знову боролись за свободу, долю народу;
До мети своєї діяти намагались,
Та цар душив, сам робив погоду.

Побачили українці, що виходу нема.
До Галичини подались, там працювали.
Писання, книги таємно присилали.
Життя людське різнобічно оживляли.

Українство не вмерло, йшло вперед.
Перша революція російська поштовх дала.
Виступав не один політик та поет,
Але Україна страждала, страждала...

Життєдайну відчувуючи сила народу,
Злились вороги, прагнули до дій.
Всмінулась доля цьому зброду,
Налетіли, які осиний рій.

Революція наступна у росії прогриміла,
З лап ворожих Україна вирватись воліла.
Рада Центральна добитися свого зуміла,
Надія на щастя злегка зажеврила...
(21.04.1993)

***

Люди лишають Вкраїну,
Кидають її назавжди.

*Забувають люди країну,
Де народились, росли.*

*Люди шукають щастя
В далеких-далеких світах.
І не знають, яке це нещастя –
Вічно блукати в нерідних краях.
(1.05.1993)*

* * *

*Співають, співають пташки,
Красуються трави буйні.
Рожеві і білі летять пелюстки,
Зникли лиш мрії ясні.*

*Розгубились, заблукали,
Розвіялись, мов дим,
Не залетять на чашку кави,
Іржаве вже не буде золотим.
(3.05.1993)*

* * *

*Хоч не солодко буде в житті,
Часу не вбивай у нитті.
Вчися, друже, терпіти,
Собою вмій володіти.*

*Хоч буде боліти,
Вчися терпіти,
Прощати, любити,
Нікому не мстити.*

*Це важко. Дуже важко,
Але спробуй, люба пташко,
Спробуй, зумій потерпіти,
Бо в житті будеш не раз ти потіти.
(04.05.1993)*

* * *

*Коли дерева брудно-сірі, графічні,
Розпускають ніжно-білі бруньки,
Коли оживають в них соки магічні,
Вкриваються листям гілки.*

Божественні гімни треба співати,
Чарівницю-весну зустрічати!
Красу цю, красу цю вітати,
Все нове, розквітле, стрічати!

Бо в цьому високе і часте щось є,
П'янить, перехоплює дух,
Бо в цьому високе і часте щось є,
І вічний, неперервний рух.

Бо в цьому глибокий зміст,
І певно жодні люди, народи,
Не прокладуть до розуміння міст,
І не збагнуть цієї загадки природи.
(6.05.1993)

* * *

Часто власні думки
Маскуємо залюбки.
Боїмося бути самим собою,
Женемось за юрбою.

І так із покоління в покоління,
Й нікого не заїсть сумління.
Ніхто нічого не збагне,
Буде все спотворене земне.
(6.05.1993)

* * *

Гарно ловити зорі,
З вітром розмовляти,
Мандрувати в далі неозорі,
Вершини вдало штурмувати.

Хоч гарно, не завжди доступно,
Не завжди все під силу усім,
Як підкрадаються мрії підступно,
Все зваж, поміркуй над усім.
(15.05.1993)

* * *

Рано чи пізно,
Проходим усі крізь одне
Рано чи пізно,

Щось кожен збагне.

*Збагне як уміє,
Як може, як знає,
Пояснить, що зуміє,
Що розум йому дозволяє.
(15.05.1993)*

* * *

*Людей вабить максі,
Відштовхує міні.
Хоч інколи вони у ваксі,
Мають від розуму тіні.*

*Та все ж вони хочуть,
Хочуть, хочуть і край.
Всім про це торочуть,
Все їм подавай.
(16.05.1993)*

* * *

*З долею граємось
В піжмурки.
Каємось...
Летять ошурки -
рештки нас.
Понівечені,
неподібні до нас
і обпечені.
Для дослідів
придатні,
До самотійних дій
нездатні.
(16.05.1993)*

* * *

*Людська душа, мов комора.
Візьми ключ, відімкни.
Шукай і глибше копни:
Прогляне і нечисть, й потвора,
Знайдеш і світло, й добро,
Невдало приховане зло,
Приємне душевне тепло.
Побачиш людське все нутро.*

(23.05.1993)

* * *

Приходимо часом до цілі,
Буцімто й яблука спілі,
Та щось не смакує, не йде,
Не те все й не те.

За щось хватаємось,
Чимдуж чіпляємось,
А потім каємось,
Страждаємо і лаємось.

Мучимось, вагаємось,
Чогось, когось цураємось,
Не помічаємо, що час іде,
Тихо до зими повзе.

(23.05.1993)

* * *

Як важко маленькій рослині
Крізь грудку землі прорости,
Так важко чесній людині,
Без протекцій чогось досягти.

Нею футболити будуть і гнати
Від вовчого кодла і темних справ
Сміятися будуть і зневажати,
Позбавлять усіх людських прав.

(23.05.1993)

* * *

Чвари, крик та гамір
Все в душі руйнують.
Убивають добрий намір,
Життя людське марнують.

(23.05.1993)

* * *

Самотність – черв,
Що точить людей з голови,
Руйнує кожен нерв,
Убиває без булави.

(10.06.1993)

* * *

Спливло немало часу,
В каганці згоріло
Вже багато гасу.
Щось розбилося, обдиміло.

Канули у Лету чистота
дитяча, поривання щирі та палкі.
І, я не та, давно уже не та
Й думки мої уже не ті.
(13.06.1993)

* * *

Як хвилі у морі,
Так в радості й горі,
Минають роки,
Спливають віки.

Лиш дуб величезний,
Славний, кремезний,
Щовесни оживає,
Кіну спогадів навіває.
(15.06.1993)

* * *

Коли маєш небагато років,
На душі безхмарно,
Свято віриш у пророків,
Не второпаєш, що мрієш марно.

По-своєму все розумієш,
По-своєму трактуєш,
Світ бачити волієш
Таким, я у думках гаптуєш.
(17.06.1993)

* * *

В обідню пору
Зникають мережки,
Не лізеш на гору
Шукаєш стежки.

Світанок та вечір

Зовсім не подібні.
Міркування під вечір
Ясні, вірогідні.
(18.06.1993)

* * *

Треба якось жити,
Треба щось робити,
Діяти і не тужити,
Доленьку свою не злити.
(23.06.1993)

* * *

Відшуміли буйні трави,
Ідеї чудернацькі зникли.
Лишились скошені отави
І розбиті мрії на стерні.
(28.06.1993)

* * *

Без цеглинок,
з води і піску
будувала будинок
на острівку.
Прикрашала квітками,
встеляла листками,
оживляла піснями,
Фантазувала до нестями.
А сонце пригріло,
Пісочок просох.
Все в замку зотліло,
Полонив переполох.
Споруди вже не було,
рожевії квіти
за водою понесло,
затонули самоцвіти...
(30.06.1993)

* * *

Втекти, втекти,
Куди?
В далекії світи
втекти?
Забути
Батьківщину?

Запхнути
її в домовину?
Лишити
матір хвору,
мов якусь потвору?
Зубожіти духовно
Й радіти невимовно?
О, Боже! Куди ж
люди йдуть?
До чого ж
прийдуть?
Хіба від себе втечуть?
З пам'яті гріхи зітруть?
(02.07.1993)

* * *

Травиця-шовковиця,
Небесна голубінь,
Похилена вербиця,
Літечка теплінь.

Яка пора чудова!
Для спочинку – час.
Мрія кольорова,
Вмить окрилить вас.
(5.07.1993)

* * *

Вночі та удень
Плаче погода за літом,
За кошиком стиглих вишень,
За ніжним весняним цвітом.

Злиться, ридає, сумує,
Щось стиха бурмоче,
Сліз ніяк не вгамує,
Посміхнутись не хоче.
(05.07.1993)

* * *

Був сонячний день.
Все йшло своїм ходом.
Комашки обліпили пенъ,
Сумували верби за городом.

*Раптом страшно стемніло,
Сильна буря здійнялась,
Стільки вгору пилу злетіло,
Що аж курява знялась.*

*Блиснуло, загриміло, дощик полив,
Безжалісний дуже вітер
Все покрутив і побив,
Уподібнив дерева до літер.*

*Та й став затихати,
Мабуть шибенник схотів
Інших настрахати,
Або ж додому полетів.*

*А сонце знову зійшло,
Життя йшло своїм ходом,
Мов нічого й не було
Й сумували верби за городом.
(7.07.1993)*

* * *

*Як просто, як легко
Знайти собі смерть,
Серце батьківське, як легко
Розбити ущерть.*

*Як складно, як важко
Гояться рани батькам.
Дитино, як важко
Їм буде без тебе, – затям!*

*І не роби дурниць,
Бо тільки раз живеш;
Злих не слухай витівниць;
В пастку сатани не попадеш.
(12.07.1993)*

* * *

*День сміявся ясным сонечком,
І плакав теплим дощиком,*

Сяяла перлинами трава,
Не внадилась у гості ще моква.

Літечко теплом всіх огортало,
Плоди щедро-щедро дарувало.
На душі від цього аж світало,
Життя барвами веселки грало.
(22.07.1993)

* * *

Як можна своє не любити,
Чуже вічно хвалити,
Мову рідну топтати,
Своєю ж чужу визнавати,
За Україну не дбати,
Її хліб спокійно поїдати?
(24.07.1993)

* * *

Українці нічого не просять,
Українці усе віддають.
Згодом гірко голосять,
Бо важко живуть.

Своєї ж помилки
Ніяк не збагнуть,
На чужії опилки
Вічно своє продають.
(24.07.1993)

* * *

Сльози і біль,
Невдачі і смуток,
Біль все і біль,
Де радості жмуток?

Чом не існує балансу,
Різні актив і пасив;
Нема для радощів шансу,
Сумний лунає мотив.
(24.09.1993)

* * *

Осінь стояла барвиста.

Трава шовковиста
Місцями була,
Квітка остання цвіла.

Осінь прийшла,
Сум і дощі принесла.
Притягнула негоду,
Типову осінню погоду.

Далі мала бути зима,
Срібляста зима,
Снігові кучугури,
Морозові тортури.

Але в душу ввірвалась весна,
На тепло і квіти рясна.
Щире дівча закохалось,
За марою погналось.

Купалося в мріях,
Романтичних завіях,
Словопадах медових,
Снах кольорових.

Тремтіло, чекало,
Дар мови втрачало,
Про все забувало,
Бо сильно кохало.

Вперше кохало,
Дивне щось відчувало.
Кохало й не знало,
Що в гру небезпечну грало.

У гру, де є пішаки
І є королі-мастаки
До лжекохання,
Нещирого зізнання.

Все за чисту монету
Сприймало. Естафету

Страждання прийняло,
Хоча цього й не знало.

Біди не чекало,
Як сонце сіяло,
Прокидалося вранці,
Кружляло у танці.

Жваво щебетало,
Все довкола вітало,
Радю всіх зустрічало,
Мов метелик літало.
Природою любувалось,
До берізки прихилилось,
В озерце задивлялось,
Собою милувалось.

У горобинівім намисті,
По золотавому листі,
Подумки дівча блукало,
Щастя-долю шукало.

На дворі дощило,
Давно сліди літа змило,
Все чахло, вмирало,
Все засинало...

У кохання буяло,
Росло, розквітало.
А кохання міцніло,
Палало, горіло.

Душу зігрівало,
Від морозів рятувало,
Самотність відганяло,
Радість дарувало.

Здавалось все красивим,
Чистим і цнотливим.
Дівча життя мережило,
Як мрію, бо усе його бентежило:

І перший сніг,
Що стелиться до ніг,
І зимові візерунки,
І Миколаєві дарунки,
Й ворожіння дівочі,
Й зоряні ночі,
Зимові вечори,
Навіть галас дітвори.

Пухнаста хмаринка,
Новорічна ялинка,
Гірлянди моргання,
Завірюхи завивання.

Суцільний сумбур –
Від любовних увертюр
В голові панував,
Думати заважав.

Дівча жартувало,
Біду не віщувало.
Лихо ж чатувало,
Море хмар нависало.

Рясно цвів бузок,
Щось ясеню шептав дубок.
Птахи з вирію вертались,
В місцях рідних поселялись.

Цвіло, сміялось все,
Лише дівча було сумне.
Блукало без мети,
Подумки палило всі мости.

Точив душу біль,
Життєва загубилась ціль,
Зникло все високе,
Чисте та глибоке.
(10.10.1993)

* * *

Життя –

їзда у темному вагоні,
Можливо у фургоні,
Куди лиш зрідка у шпаринку,
Заглядає світло на хвилинку;
На мерехтливу схоже зірку,
Воно освітлює жадану гірку,
Й гасне, гасне, гасне в темноті,
Щоб з'явитись десь на видноті.
(28.10.1993)

* * *

Хоч маєш проблем цілий сніп,
Які не розплутає й мудрий Едіп,
Хоч неспокій заліг у душі,
У найглибшому пласті душі.
Все ж посміхнись, посміхнись,
Думками в дитинство вернись,
Знайти в собі мужність і сили,
Життєві розірвати брили.
(30.10.1993)

* * *

Легко знецінити все
Чисте й святе осквернити,
Потрощити ціле,
Довкола все брудом облити.

Та чи варто діяти так,
У кінці двадцятого віку?
Коли вічно крутився вітряк,
Підряд все мололось без ліку.
(01.11.1993)

* * *

Живи і надійся,
Стрибай і смійся.
Ніколи не нудьгуй,
Себе завжди гартуй.

Життя – не казка,
Не одна буде в'язка,
Поразок та бід –
Пам'ятай це як слід.
(7.11.1993)

* * *

Народжене маля
Завжди має крила.
Йому незнайома земля,
Невідома зла сила.

Хоч маля має крила,
Людина не завжди їх має.
Нерідко роги та вила
Усім-усім виставляє.

Крила комусь підрізають,
Одні самі їх ламають.
До небес одиниці злітають,
Звідти грішних повчають.
(11.11.1993)

Голодомор

Потвора жорстока,
Бездушна та зла,
Чорна, безока
Україною повзла.

Людей пожирала,
Села ковтала,
Руки радо потирала,
Під стогін засинала.

Апетит мільйонами
Цілком утамувавши,
Кров'яними бульйонами
Досхочу посмакувавши

Потвора сховалась,
В глибоку шпаринку
Швидко захалась
Жадаючи спочинку.

Люди все пам'ятають,
Освечують Пам'ятний знак,

*Всевишнього Бога благають,
Щоб не повторилось знову все так.
(27.11.1993)*

1994

* * *

*Може в році Собаки,
Відіб'ю усі атаки,
Обійду пересторогу
Здобуду перемогу.*

*Може доля посміхнеться,
Щастя підвернеться,
Біди кануть у безодню,
Ласку відчую Господню.
(01.01.1994)*

* * *

*У темній кімнаті
Музики грають.
Тіні волохаті
Танки химерні витинають.*

*Бо сіло безсоння,
На моє підвіконня.
Сни розганяє,
Баєчки розповідає.*

*Гойдається на павутинці,
Копошиться у корзинці.
Гучно, весело сміється,
Ні трішечки не злиться.
(02.01.1994)*

* * *

*Годі зла та чварів,
Добром цим сита вже земля.
Взяти б трохи чарів,
Аби не оповила землю чорна мла.
Запхати нечисть у труну.
Прекрасне щось творити.
Збудити ніжну у душі струну,
Вчитись ближнього любити.*

(05.01.1994)

* * *

У ніч перед Різдвом
Загадують усі бажання.
У ніч перед Різдвом
Богу люди шлють вітання.

Жевріють розбиті надії,
Витають у повітрі мрії.
Віра душу зігріває,
Кожен щастя-долі благає.

(06.01.1994)

* * *

Краси довкола стільки!
Ти придивися тільки.
Й забудеш вмиль про горе,
Прекрасного згадаєш море.

В житті побачиш ціль.
Затихне на часинку біль.
Заснуть важкі думки.
Замерехтять надії, як зірки.

(17.01.1994)

* * *

Поезія – не комбінація
Різних знаків і літер.
Це музика, тем варіація
Шум моря, свіжий вітер.

(1.02.1994)

* * *

Не журисть, крига розтане,
Теплий вітер в обличчя дмухне,
Мить щаслива настане,
Чорні розійдуться хмари.

Синій птах промайне,
Промінчики сонця засяють.
Зникнуть примари,
Музики заграють.

Вечорітимуть дні,

Світатимуть ночі.
Все буде добре на яву і у сні,
Вуста сміятимуться й очі.
(06.03.1994)

* * *

Щастя - поняття відносне,
Не однозначне, двохосне.
На горі стоїш сьогодні,
Завтра - на краю безодні.

Бігаєш, стрибаєш,
Себе щасливим відчуваєш.
Та пронесеться ураган,
Усвідомлюєш, що все обман.
(20.03.1994)

* * *

Думаєш істина,
А то її тінь.
Думаєш кохання,
А то його відблиск.

Думаєш щастя,
А то витвір уяви.
Думаєш...
Думаєш...
Думаєш...
(03.05.1994)

* * *

Крилатих фраз,
Високих слів не треба.
Не падайте в екстаз,
Не простягайте рук до неба.

Говоріть простіше, -
Потягнуться люди.
Думайте ясніше, -
Ускладнення буде.
(05.05.1994)

* * *

Цвітуть каштани,

Людина тане.
Ніжність огортає,
Сірість геть зникає.

Краса вражає,
Зворушує і надихає,
Поблякле оживає,
Погасле роздмухає.
(15.05.1994)

* * *

Вродлива і гожа,
На ангела схожа,
А долі немає,
І щастя не знає.
Ніжна й ласкава,
Нічуть не лукава,
Чесна та добра,
А доля мов кобра.
(05.06.1994)

* * *

Не Бог, не цар, а судить,
Грішника, мов рибку, вудить.
Зловить і настійливо повчає,
Як той бідний жити має.

Як повинен він ступати,
Що повинен одягати,
Міркувати, говорити,
Щоб лакизі догодити.
Сам вчитель виглядає,
Наче вовк в овечій шкурі,
Хреститься, щось примовляє,
А сам змія по натурі.
Чомусь завжди так буває:
Хто має сатанинський знак,
Святістю його покриває,
Праведним зветься відтак.
(14.06.1994)

* * *

Була крихта надії
Мізерна, дрібна.

*Та все ж крихта надії –
Снаги додавала вона.*

*Було крихта надії
Та й згасла, мов зірка.
В сльозах скупалися вії,
В душі зробилася дірка.
(27.06.1994)*

* * *

*Маю два дипломи
Та нема роботи.
Страждаю від оскоми
Через ці турботи.
(8.07.1994)*

* * *

*Всупереч долі,
Лихому велінню,
Не блукайте кволі,
Як в пору осінню.*

*Всупереч долі,
А може і так
Образи голі
Заквітчайте, як мак.*

*Сум-коріння
Не плакайте.
Росту сум-пагіння
Не сприяйте.
(08.07.1994)*

* * *

*Плачуть хмари
Наче їх покарали.
Плачуть, ридають
Сльозами все поливають.*

*Плаче душа –
Людська душа
Скімлить і ниє,
Вовком виє.*

Невимовна туга,
Як зла подруга
Світ затягає
Живцем убиває.

Але це минається,
Лихе забувається.
Хмари сміються,
Мрії знову в'ються.
(14.07.1994)

* * *

Любіть усе, що оточує вас,
Що з дитинства вам близьке і рідне.
Любіть усе, що оточує вас,
Не шукайте фальшиве, манірне.
(26.07.1994)

* * *

Доля приносить дарунки,
Доля дарує і трунки.
Доля пестить, ласкає,
Доля гризе, загризає.
Така вона доля -
Солодка й колюча, як воля.
(27.07.1994)

* * *

А джіорно, а джіорно,
Люди почуваються проворно.
Зелененькі проганяють сон.
Спонукають дістатися на Оймякон.

Але стоп. Природа розумна.
Знає, що людина безумна.
Добу на день і ніч розділяє,
Божевільних спати заставляє.
(8.08.1994)

* * *

Фізика і лірика -
Подружки нерозлучні.
Хоч фізика та лірика,

Здавалось б, не співзвучні.

*У фізиці завжди
Є музика і лірика.
У ліриці завжди
Є математика і фізика.
(14.08.1994)*

* * *

*Осінь... Мажорні октави,
Весняно-літні заграви,
Химерні листяні танки,
Поодинокі білі хмарки.*

*Осінь... Дощі і сум,
На душі якийсь бум.
Нове осмислення життя.
Глибокі роздуми і каяття.
(12.10.1994)*

* * *

*Поблякли фарби,
Погасли вогні.
Потемнішали барви.
Стали квіти сумні.
Осінь спливає,
Зима наступає,
Все минає,
Невідомість чекає.
(29.10.1994)*

* * *

*Від фруктів можлива оскома,
Від буднів постійних – втома.
Душа потребує хоч інколи свята,
Як дітлахи – мамі і тата.*

*Душі потрібні мрії,
Ілюзії, любовні завії,
Крихітна увага,
Тепло, розуміння, повага.*

*Душі потрібно щось гарне,
Чисте, неординарне,*

Щоб було як цілющий бальзам,
Тамувало біль, гасило шум і гам.
(9.11.1994)

* * *

Щастя – павутинка,
Звичайна павутинка.
Дмухне невдало вітерець
І йому прийде кінець.
(15.11.1994)

* * *

Присвячую Татові
Хвороба вкрала волю,
Очі повні-повні болю,
Помітні пасма сивини,
Є на лиці автографи журби.
Могутність зникла й сила,
Хвороба, наче куля підкосила,
Перетворила чоловіка у створіння,
Його життя на животіння.
(21.11.1994)

* * *

Я Тебе дуже люблю,
Щиро Бога молю,
Щоб швидко Ти одужав,
Всі біди подужав.

Щоб лихо Тебе обминало,
На Твій шлях не ставало,
Щоб старість тиху мав,
Різну всячину розповідав.
(24.11.1994)

* * *

Метаморфози,
Неврози,
Сльози...
Багато сліз
І сміх,
Що смуток
переміг.
І все з початку.
(27.11.1994)

***

Хай не сталося, як гадалось,
Хай зненацька горенько підкралось, –
Все ж життя чудове,
Прекрасне та казкове.
(28.11.1994)

***

Яка okazія –
Пропала вся фантазія
Посірішав світ,
Почорнішав білий цвіт.
Не сміється,
Не стрибається,
Не грається
І не гуляється.
Мрії відступили,
Налетіло море бід.
Розчаруваннячки прибили
Покрива холодний піт.
(28.11.1994)

***

Довго мрії-намистинки
У намисто я складала.
Мов біля дитинки,
Метушилась, примовляла.

Вийшла ниточка намиста,
Як троянда неймовірно гарна.
Чиста та іскриста,
Ексклюзивна та неординарна.

Могла будь-що прикрасити,
Нудне звеселити буття.
Та намисто зуміли розбити,
Шкірить лиш зуби сіре життя.
(11.12.1994)

1995

***

Перший день Нового року,
Що несеш мені?

*Радість чи мороку?
Щастя чи думки сумні?*

*Перший день Нового року,
Сонце весело моргає.
Перший день Нового року,
Цікаве щось підстерігає.
(01.01.1995)*

* * *

*Біда, як кохання,
Зненацька приходить.
Руйнує все без вагання.
Біля прірви нас водить.*

*Захоче – врятує,
Захоче – штовхне.
Біда завжди чатує,
Здобич завжди знайде.
(07.01.1995)*

* * *

*Зими такої я не пам'ятаю,
Бігаю, стежинки прокидаю.
А сніг все стелиться до ніг,
Заметено чимало вже доріг.
(12.01.1995)*

* * *

*Цікаво жити.
Щодень,
то нове відкриття,
і кольки в животі
від сміху,
й напухлі очі
від сліз,
обурення та каяття.
Драма-феєрія,
а не життя.
(17.01.1995)*

* * *

*Лишилася сама з собою.
На одинці з болем,*

*З власним горем
Наче за стіною*

*Високою і кам'яною,
Далека від блюзнірства,
Підлабузництва і лицемірства.
Мов би оповита млою.*

*Лишилася сама з собою:
Шалений час летить,
Душа чогось щемить.
Мимоволі дружиш із сльозою.
(17.02.1995)*

* * *

*Коли сонце заходить,
Місяченько сходить;
Коли зорі моргають,
Танки витинають,
З очей океани течуть,
Холод і страх печуть,
Самотність убиває,
Буднів розлад їй допомагає.
(11.03.1995)*

* * *

*Біда приходить тоді,
Коли її не чекають.
У розпалі щастя
Зароджується нещастя.*

*На забутих згарищах
Розквітають сади.
Занепад тривалий,
Спричиняє розквіт небувалий.
(12.03.1995)*

* * *

*Вечором збіжить сльоза,
Вночі пройде гроза.
Вранці усмішка засяє,
Веселково все заграє.*

Поринеш у роботу,

Закрутишся, як дзига,
Забудеш всю гіркоту,
Розтопиться крига.
(07.07.1995)

* * *

Шокували побляклі фарби,
Не вистачало лише гарби,
Щоб з'їхати в безодню.
І раптом дрібниця –
Подарунок дивака.
Все грає, міниться,
Усе іскриться,
Дійсність не така гірка.
(17.07.1995)

* * *

Йому подобалось
йти проти течії,
Заробляти печії
Зовсім-зовсім випадкові.
Грати в ігри загадкові.
Не кидався на гроші,
Не думав, не гадав,
Як в хаосі пороші
Не ловити гав.
Як дурити простаків,
Швидко багатіти.
Був одним із диваків,
Що можуть душу зігріти.
(18.07.1995)

* * *

В хаосі, пороші
Легко заблукати,
Загрібати гроші,
Святе переступати.

Ніхто не осудить,
Ніхто не провчить,
Нікого не нудить,
Не пече, не болить.

І чорне не чорне,

*І біле не біле,
Повільне – моторне,
Зелене – вже зріле.
Суцільна плутанина,
Не вийдеш на край.
Жахлива картина –
Для лукавих рай.*

*Все покаже час –
Лікар і суддя.
Нерозумних нас,
Приведе до пуття.
(26.07.1995)*

* * *

*На поклик і ласку весни
Білокора красуня береза
Хутко реагує після зими
Виходить чудова імпреза.
(4.08.1995)*

* * *

*Сміється і сумує,
Як закохане дівча.
Дуріє, бешкетує,
Наче дитинча.*

*Рум'яніє, багрянє,
Золотаві коси розпускає,
Щось в куточку мріє,
Легкий смуток навіває.
(12.09.1995)*